N°. 77 1839

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD,

Zaturdag 31 Maart.

De GOUVERNEUR der Provincie *Noord-Brabant*, ontvangen hebbende eene missive van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 16 dezer, n°. 48, 4de afdeeling, houdende kennisgeving, dat de inspectie over de met verlof zijnde schutters, in stede van in de maand April aanstaande, eerst in den loop der maand October van dit jaar zal plaats hebben.

Brengt zulks ter kennisse van de Stedelijke en Plaatselijke Besturen in deze Provincie, tot derzelver informatie.

's Hertogenbosch, den 20 Maart 1838.

De Gouverneur voornoemd;
Bon. VAN DEN BOGAERDE.

Frankrijk.

PARIJS, den 26sten Maart.

De kamer van afgevaardigden heeft heden de discussien over de met op de faillieten strijdigheden. — Ook de pairs zijn heden vergaderd geweest en hebben verscheiden rapporten op ontwerpen van wet gehoord.

— Verscheidene dagbladen deelen heden den tekst mede van het met Haïti gesloten traktaat. Men vindt daarin weinig meer dan hetgeen reeds kortelijk in de telegraphische depeche vermeld werd. Alleen wordt in het bijzonder opgemerkt, dat de 60 millioenen schadevergoeding enkel bestemd zijn voor de kolonisten van St. Domingo, en dat er in 't geheel geene melding gemaakt wordt van de 30 millioenen door het fransch gouvernement voorgeschoten, voor de betaling van het vroeger vastgestelde een vijfde deel der schadeloosstelling. Daar deze vroegere schadeloosstelling 120 millioen bedroeg en de tegenwoordige de helft minder bedraagt, willen sommige lieden, dat men ook slechts op de vergoeding van de helft der leening kan rekenen; andere meenen dat het regt op de leening geheel buiten de 60 millioen is gelegen en dus eene afzonderlijke vordering uitmaakt. Vele lieden vreezen nog dat de Haïtiers de tegenwoordige overeenkomst zoo min als de vorige zullen houden. Geen der ministeriele bladen bevat nog den tekst der overeenkomst, zijnde dezelve door de andere uit de Engelsche bladen overgenomen.

— Sedert gisteren heeft zich het gerucht verbreid, dat het ministerie, eindelijk dat het moeijelijk zou vallen om de kamer geheel van het denkbeeld der reductie terug te brengen, gemeenzaamheid had betoond om tot de inzigten van de commissie toe te treden, ten einde althans eenige verzachtingen te bedingen, die de nadeelen van het plan verminderen. Bij de discussie in de kamer zou men zich onzijdig willen houden, in de hoop dat, zoo de gedeputeerden het ontwerp aannamen, de pairs het toch verwerpen zouden.

— De kamer van in beschuldigingstelling heeft gisteren zijn arrest in de zaak van *Hubert*, zoo men meent overeenkomstig de conclusien van den procureur-generaal gegeven. Bij gevolg zouden de jufvrouw *Grouvelle*, en de personen van *Hubert*, *Staublé*, *Valentin*, *Giraud*, *Leproux* en *Devauquelin* voor het hof van assises te regt gesteld worden, de drie eersten als aangeklaagd wegens een aanslag op 's Konings leven; de anderen als deel hebbende aan het komplot.

— De inschrijving voor den spoorweg van Parijs naar Tours over Chartres, waarvan het kapitaal op 54 millioen fr. was gesteld, is eergisteren gesloten geworden. Men is verpligt geweest meer dan 40 millioen inschrijvingen boven het bedrag af te wijzen.

— De graaf *Ludolf*, die zich thans hier bevindt, zal binnen korte dagen naar Lissabon vertrekken en aanzienlijken tijd te Rome verblijven.

— Gisteren heeft de regtbank van correctionele policie den heer *E. de Girardin* van de tegen hem gedane aanklagt wegens bedrijgelijke handelwijs (*escroquerie*) in het beheer van het wekelijks prentwerk, *le Musée des Familles*, vrijgesproken.

— Van de Spaansche grenzen heeft men heden alleen het volgende, uit Bayonne van den 24sten:

» Omtrent den weg dien de karlistische expeditie onder bevel van den graaf *Negri* ingeslagen is, heeft men geene nadere tijdingen. Alleen zegt men, dat dezelve, na te Montcularo te zijn gekomen, zich in twee afdeelingen zou hebben verdeeld; de eene zou naar Lerma getrokken, de andere was den weg naar Lerma gevolgd. Uit Estella had men vernomen, dat *Espartero* zich met zijn magt op Burgos rigtte; men denkt echter, dat het hem niet zal vallen om den graaf *Negri* te bereiken, welke drie dagmarschen voorruit is. Door zijne beweging is de positie van de Ribera in gevaar gekomen, waar slechts 6500 man, en 600 paarden onder de bevelen van don *Diego Leon* staan.

» De generaal *Eguya* is op bevel van don *Carlos* in vrijheid gesteld, en heeft hem het bevel over het leger van Biscaye gegeven. Zij hebben een aanval op Viana beproeven. De generaals *Iturbe* en *Zariategui* zijn bij don *Carlos* te Estella; men gelooft dat hun een belangrijk bevel zal worden opgedragen."

— Uit Madrid heeft men geene nadere tijdingen.

— Men deelt hier een uittreksel mede uit een dagblad van Athene, de *Minerva*, van den 2den Maart, waarin gezegd wordt, dat de gezanten van de drie waarborgende mogendheden eene nota uit Londen ontvangen hadden om aan het griekach gouvernement mede te deelen; bij deze nota werd verklaard, dat de mogendheden de storting van de derde serie der leening zullen doen onder de volgende voorwaarden: het griekach gouvernement zou een zeker getal nationale domeinen verhijpothekeren en de inkomsten dezer strekken voor de betaling der jaarlijksche intrest; van de opbrengst dier goederen zou alle halfjaren rekening worden overgelegd, terwijl de mogendheden dan zouden afzien van het regt van inzage der algemeene landsrekeningen; van de tegenwoordige derde serie zou men de intresten en het amortissement voor het loopend jaar aftrekken; men zou het griekeche gouvernement uitnoodigen, om een evenwigt tusschen de inkomsten en de uitgaven daar te stellen, en het beijersche, om niet vóór 1840 de vier millioen fr., die het beweert dat Griekenland hetzelve verschuldigd is, terug te vorderen.

— De binnenlandsche reute was heden ter beurs gezocht en rijzende. Men schreef de oorzaak daarvan toe aan het bericht dat het ministerie in de kwestie van het remboursement min of meer had toegegeven en de commissie zich met de voorstellen der ministers had vereenigd. — De schrik onder de houders van industriele aandeelen was heden weder veel verminderd. De notering was heden (28 *Maart*) 5 pCt. 108, 5 pCt. 80,30, Nap. 99,40, Sp. 22½, Rom. L. 101¾. — Haïti 508.

Duitschland.

FRANKFORT, den 23sten Maart.

In bijzondere berigten uit Berlijn van den 18den leest men het volgende:

» Met gespannen verwachting ziet men de komst te gemoet der Nederlandsche afgevaardigden, die zich andermaal hierwaarts zullen begeven, ten einde door een handelsverdrag eene meerdere toenadering tot het groote Duitsche tolverbond te bewerken. Men herinnert zich dat de heer *Rochussen* en dezelfs ambtgenoot reeds vroeger met hetzelfde doel hier geweest zijn, en dat zij toen echter alleen een verdrag omtrent de scheepvaart op den Rijn tot stand brachten zoodat het belangrijkste gedeelte hunner zending onvervuld bleef. Na hun vertrek vatte de man, die den eersten stap gedaan had, de bankier *Mylhoff*, eigenaar der groote zaikerfabrijk van *Hüppe en Zoon*, te Amsterdam, de onderhandelingen weder op; en zijnen onvermoeiden ijver is het inderdaad gelukt, het vooruitzigt te openen, dat hoogst waarschijnlijk een voor beide partijen voordeelig verdrag tot stand zal komen. Tevens is de graaf *Lehon*, als belgische onderhandelaar, alhier aangekomen, en daar het de ijverigste wensch van België is en zijn moet, voor dezelfs industriele provincien het groote Duitschland te openen, hetwelk weldra met hetzelve door ijzerbanen ten naauwste zal verbonden zijn, zoo bestaat ook de hoop, dat hieromtrent mede spoedig onderhandelingen zullen worden aangeknoopt.

— In de *Kronijk* van Berlijn, een tijdschrift waarvan de eerste aflevering is verschenen, vindt men eene statistiek overzigt van de pruisische hoofdstad, waaruit blijkt, dat de bevolking van Berlijn, welke in 1645 weinig meer dan 9000 zielen bedroeg, thans tot 275,000 is aangegroeid en dat het getal huizen, toenmaals 1236, thans tot 18,952 is gestegen. De 18,173 bijzondere woningen zijn voor 83 millioenen thlr. in de brandwaarborg-maatschappijen verzekerd, en Berlijn is tegenwoordig (na Londen, Parijs, Konstantinopel, Petersburg, Napels, Moskau, Weenen en Dublin) de negende stad van Europa.

— Op het grondgebied der stad Frankfort zijn, in den loop van het vorige jaar, geboren 27,572 kinderen, als 14,110 jongenskinderen, 13,462 meisjes, overleden 19,805 personen; leverende zulks eene vermeerdering in de bevolking op van 9591 zielen. Onder eerstgemelde waren 306 tweeling- en 7 drielinggeboorten, en van de overledene bereikten 16 mannen en 35 vrouwen een ouderdom van meer dan 90 jaren. Huwelijken hadden er 6322 plaats. Naar opgemaakte statistieke tabellen moet het jaar 1837, bij de laatste bevolking 720,770 zielen.

— In de *Kölnische Zeitung* leest men: « Sedert korten tijd is aan de aardewerken voor den Rhijnschen spoorweg bezonnen

en men zoude daarmede spoediger verderen, indien men niet na en dan moeijelijkheden ondervond ten opzigte van den afstand van gronden, hetgeen trouwens bij een aantal van ruim 3000 eigenaars, waarmede onderhandeld moet worden, te verwachten was. Wie kon hopen, dat onder zoo velen niemand aan de stem van eigenbelang, stijfhoofdigheid of aan vreemde inblazingen gehoor zou geven, en wie zoude niet reeds tevreden zijn, indien slechts de meerderheid wel en verstandig denkt? In sommige gevallen zal men tot gerechtelijke onteigening moeten overgaan, te welken einde reeds de noodige formaliteiten vervuld zijn, zoodat het tijdverlies niet van groot belang zal wezen. Zeer prijzenswaardig is het evenwel, dat niet alleen sommige grondeigenaars met een goed voorbeeld voorgaan en zeer billijke vorderingen doen, maar dat ook de hooge regering door eigen bereidwilligheid de onderneming zoo krachtdadig ondersteunt, dat niemand meer aan den gooden uitslag kan twijfelen. Men heeft ons verzekerd, dat het ministerie van financien uit eigen beweging de door de boschbeambten opgegeven waarde van een perceel bosch, hetwelk de domeinen ten behoeve van den spoorweg zou moeten afgestaan worden, aanmerkelijk lager gesteld heeft, »» opdat, gelijk in het besluit gezegd wordt, het den schijn niet mogt hebben, als of de staatsregering de nuttige onderneming van den spoorweg zoude willen belemmeren.""

— Volgens de jongste berigten uit Hanover was het gerucht van eene aanstaande ontbinding der tweede kamer en daarmede van de geheele tegenwoordige stenden-vergadering in die stad algemeen. Men verwachtte voorts dat uit die gemeenten van Hanover, waar de kiezers zich tegen de afschaffing der constitutie van 1833 verklaard hebben, adressen aan de bondsvergadering zouden toegezonden worden ter handhaving der gezegde staatsregeling. Men hield het intusschen voor zeer twijfelachtig, of die maatregel wel den gewenschten uitslag zoude hebben.

Door de hoogeschool van Göttingen is nu op nieuw een afgevaardigde voor de stenden-vergadering benoemd en wel de justitieraad *Pape*, van Hanover.

In de laatste weken is het getal der studenten, die de Göttinger hoogeschool verlaten een toegenomen. Men berekent derzelver getal nu reeds op eenige honderden.

Ook uit het Hanoversche heeft men zeer treurige tidingen omtrent de verwoestingen door den watersnood. Bij Winsen en Opte zijn de Elbedijken doorgebroken, verscheidene dorpen overstroomd, omtreeks 2000 menschen van het gebruik hunner woningen beroofd en over de 8000 morgen vruchtbaar land verwoest geworden. Men heeft ook daar het verlies van menschenleven te betreuren.

— De Eerste Kamer der Badensche Stenden heeft de onlangs door de Tweede Kamer aangenomene ontwerpen van wet betreffende het aanleggen van een' ijzeren weg van Mannheim naar de Zwitsersche grenzen, op staatskosten, mede goedgekeurd.

— De *Augsburger Zeitung* behelst een schrijven van hier, van den 22sten Februarij, waarin de meening wordt te kennen gegeven, dat de geruchten wegens eene aanstaande vereffening der hollandsch-belgische aangelegenheden nog als voorbarig moesten aangemerkt worden en ten deele op beurs-speculatien berustedden. Geen diplomaat te Frankfort had althans nog iets officieels deswege vernomen. Daarentegen zonden er volgens den correspondent van het Augsburgerblad, meer uitzigt bestaan op eene aanstaande schikking der spaansche zaken en wel door middel van de sluiting eener huwelijksverbindenis.

— Uit Weenen wordt van den 21sten Maart gemeld, dat de ontvangen berigten van de overstroomingen langs den Donau de treurigste bijzonderheden bleven vermelden en de schade onberekenbaar was. Er worden schepen met levensmiddelen naar de overstroomde streken afgezonden. Het voorbeeld door het hof, in het geven van milde giften, vond overal navolging. Naar het zeggen had het huis *Sina en Comp.* 40,000 flor. en dat van *Rothschild* 15,000 flor. ter ondersteuning der ongelukkigen gegeven.

— Uit Rome wordt thans de steller opgegeven van het door de pauselijke regering uitgegeven geschrift nopens de keulsche zaak; het is de bekende prelaat, monsignore *Viale*. Het geschrift zou in het fransch vertaald worden. — Sedert eenige dagen was te Rome het gerucht in omloop, dat zich op nieuw *cholera*-gevallen in onderscheidene deelen der stad hadden vertoond. Dit werd echter door de geneesheeren tegengesproken.

— Volgens een nader schrijven uit Konstantinopel van den 28sten februarij, werd aldaar van eene nieuwe reis des Sultans gesproken, die haps het oogmerk zou hebben het bezoeken van de eilanden van den Archipel. — De oudste zoon van den Sultan was nog altijd ongesteld.

— Te Weenen waren den 22sten Maart geteekend: 5 pCt. Met. 107; 4 pCt. 100⅝; 3 pCt. 81; Bankaotiën 1443.

Nederlanden.

Banda, den 5sten Maart.

Het heeft Z. M. behaagd, bij besluit van gisteren, den heer *R. baron Fagel*, Ned. gezant aan het Fransche hof, te benoemen tot Grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Door Z. M. is bij besluit van den 18den dezer benoemd tot regter in de regtbank van eersten aanleg te Brielle, Mr. *J. S. R. Sandfort*; tot regter-plaatsvervanger in de regtbank van eersten aanleg te Hoorn Mr. *Ft Pont* en tot regter-plaatsvervanger in de regtbank van eersten aanleg te Nijmegen, Mr. *S. Haverkamp*; voorts bij besluit van den 20sten, tot substituut van den officier bij de regtbank van eersten aanleg te Heerenveen Mr. *J. M. van Beyma*.

— Deser dagen zijn benoemd: tot 3den kommies aan het postkantoor te Breda, de heer *P. J. Pradier*, en, in dien plaats, tot 4den kommies, de surnumerair *J. F. Wakkers*.

— Gisteren is de centrale afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest; naar men vernoemt heeft dezelve geraadpleegd over het ontwerp van wet nopens den ijzeren spoorweg, enz. Heden ochtend zullen de afdeelingen over hetzelfde onderwerp weder bijeen komen. Na derzelver vergadering zal er eene conferentie van de centrale afdeeling met Z. Exc. den minister van financien gehouden worden.

— De beide laatstelijk door de beide kamers der Staten-Generaal aangenomen financiele ontwerpen van wet, zijn van den volgenden inhoud:

WIJ WILLEM, enz.

Alle die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo wij in overweging genomen hebben de noodzakelijkheid om voor het jaar 1838, te voorzien in de uitgaven, welke als gevolgen van den nog voortdurenden buitengewonen stand der openbare omstandigheden van het Rijk moeten worden beschouwd, en die niet zijn begrepen in de begrooting van staatsbehoeften, voor het gezegde jaar, vastgesteld, bij de wet van den 23sten December 1837 (Staatsblad n°. 72).

Zoo is het dat Wij, den Raad van State gehoord, met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Boven en behalve hetgeen voor de hierna gemelde hoofdstukken op de begrooting voor het jaar 1838, vastgesteld bij de wet van 23 December 1837 (Staatsblad n°. 72), is uitgetrokken, wordt, tot voorziening in de uitgaven, die het gevolg kunnen zijn van de buitengewone omstandigheden, waarin zich het Rijk bevindt, de volgende verhooging aangenomen, te weten:

VIII Hoofdstuk.

Departement voor de marine *f* 750,000,00.

X Hoofdstuk.

Departement van oorlog 9,38 9000,00 en dus te zamen de som *van tien millioenen honderd zeven en dertig duizend zeven honderd gulden* (*f* 10,137,700,00).

Art. 2. Bij het wegvallen der omstandigheden, ter oorzake van welke de credieten, in art. 1 vermeld, worden toegestaan, zal over het gedeelte derzelve, waarvan alsdan nog geen gebruik zal zijn gemaakt, niet anders, dan ten gevolge van nieuwe wettelijke bepalingen, kunnen worden beschikt.

Art. 3. De middelen tot goedmaking van de credieten, bij deze wet bepaald, zullen worden gevonden zonder bezwaar der ingezetenen, door hetgeen daartoe beschikbaar zal bevonden worden gesteld worden.

Lasten en bevelen, enz.

WIJ WILLEM, enz.

Alle die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging hebben genomen, dat bij de begrooting over den jare 1838, vastgesteld bij de wet van den 23sten December 1837 (Staatsblad n°. 72), onder de renten der onlosschuld niet is begrepen eene som van *acht millioen vier honderd duizend guldens*, voor het gedeelte waarvan het Rijk eventueel zal kunnen worden ontlast; dat echter het belang van den staat vordert, dat de volle rentebetaling verzekerd blijve en dat de middelen onzer overzeesche bezittingen daartoe almeg dienstbaar worden gemaakt; zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg van de Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Het niet op de begrooting van staats-uitgaven voor dit loopende jaar uitgetrokken bedrag van het gedeelte der nationale werkelijke twee en een half pCt. rentegevende schuld, waarvan het rijk eventueel zal kunnen worden ontlast, zal voor ieder der halfjarige rentebetalingen, verschijnende den laatsten Junij en laatsten December 1838, door de geldmiddelen der overzeesche bezittingen worden bijgedragen, tellende met deze aan, van *vier millioenen twee honderd duizend guldens*.

Art. 2. Deze bijdragen zullen plaats hebben bij wijze van leening om later met de renten, sedert het doen van die leeningen, verschoonen (welke renten echter nimmer vijf ten honderd zullen kunnen te boven gaan), aan de geldmiddelen der overzeesche bezittingen te worden terug gegeven.

Art. 3. De gelden tot het doen der voormelde leeningen, zullen worden gevonden door middel van het daarstellen eener schuld, ten bedrage van *acht millioenen vijf honderd duizend guldens*, ten laste van de overzeesche bezittingen, waarvan zullen worden afgegeven loorenten, rentende vijf ten honderd ingaande den eersten April 1838.

[illegible] voor de renten en [illegible] welke volgens de wet van [illegible] Maart 1837 (staatsblad n°. 10) tot hetzelfde oogmerk over 1837 is daargesteld.

Lasten en bevelen, enz.

— Dingsdag II. is te Amsterdam, in de Evangelisch Luthersche oude kerk, verslag gedaan wegens den staat der Stads armenscholen over het afgeloopen jaar, en heeft daarbij plaats gehad het openbaar examen der gedurende dat tijdvak tijdelijk ontslagen leerlingen.

De tijdelijke voorzitter van het collegie van Curatoren, de hoogeleerde heer *W. Vrolik*, opende de plegtigheid met het voordragen van een heteog: *Over de middelingen betrekkelijke der Stadsscholen, standen, in de maatschappij*, en bragt hetzelve in verband met het verslag over den staat dezer inrigting, gedurende het jaar

1837. Uit dit laatste valt hoofdzakelijk het volgende op te merken, dat het getal der leerlingen op de gewone dagscholen, bij het voorjaars-examen, bedroeg 4187, en bij het najaars-examen, 5072, zoodat het gemiddeld in den loop van het jaar geweest is 5014; dat is 548 leerlingen meerder dan in 1836; onder de gemelde 5072 leerlingen behoorden 2659 aan bedeelde, en 2355 aan niet bedeelde, doch niettemin behoeftige ouders. Op de avondscholen waren in de maand December 1109 kinderen aanwezig.

— Uit Harderwijk wordt van den 28sten Maart gemeld, dat den volgenden dag van daar te water naar den Helder vertrokken zou een detachement van 70 manschappen, onder bevel van den 1sten luitenant *van Tol*, vergezeld van den chirurgijn-majoor *Brouwer* en de officieren van gezondheid *Boddeker* en *van der Monde*, om van daar met het schip *Noord Holland* naar West-Indie te worden overgevoerd; terwijl de luitenant *van Tol* na volbragte commissie hier te lande terug keerde.

— In de Middelburgsche Courant van den 26sten ll. leest men het volgende:

» Maandag ll. had alhier een gruwzame moord plaats, en wel met zulke bedroevende en verschrikkelijke omstandigheden, als gelukkiglijk in ons land onder de zeldzame voorvallen mag gerekend worden. Wij kunnen daaromtrent de volgende bijzonderheden mededeelen:

» In den morgen van dien dag, ten 8 uren, begaf zich *Catharina Blok*, derdenjarig dochtertje van *Willem Blok*, landman, niet verre van den Vlissingschen rijweg wonende, naar deze stad en bezorgde een mandje met appelen bij zekere vrouw, wier man kort te voren naar Vlissingen gegaan was, en welke met haar kind van zeven jaren alleen te huis gebleven was. Deze vrouw lokt het meisje naar een schuurtje, werpt het onverhoeds onmagt, snijdt het met een scherp mesje den hals in, ontkleedt daarop het lijk en werpt het in het secreet. De ouders, al spoedig ongerust over het opgewoon lang wegblijven van het kind, doen alle navorschingen: de vader, meenende dat zijn kind aldaar opgehouden werd, dringt in het huis, doorzoekt hetzelve, doch vindt van zijn kind geen spoor. Bij klimmende onrust geeft hij het vermisten daarvan bij de justitie aan. Na vele navorschingen en onderzoekingen, begaf deze zich, in den avond van dienzelfden dag, ten huize der gemelde vrouw, en na het geheel uitbreken van het secreet, werd daaruit het lijk, moedernaakt en met eene doodelijke wond aan den hals, opgehaald; terwijl ook de bebloede kleedingstukken bij naauwkeurig onderzoek genoegzaam alle, zoo in het secreet als op andere plaatsen, in het huis gevonden zijn, en eindelijk de gouden hoofdnaald, halsketting, enz., welke het meisje bij zich gehad heeft, uit den zak der vrouw zijn te voorschijn gekomen. In dien zelfden nacht naar het huis van arrest overgebragt, heeft zij (zoo wij vernemen) den moord in al deszelfs bijzonderheden volledig bekend.

De brave ouders zijn troosteloos over het verlies van een geliefd kind, 't welk op zulk eene verschrikkelijke wijze deszelfs jeugdigen levensloop geëindigd heeft.

— Uit Groningen schrijft men, dat aldaar eerlang zal opgerigt worden eene bewaarschool voor kleine kinderen uit den fatsoenlijken stand, in de manier zoo als die te Zwolle en te Deventer reeds sedert eenige jaren met goed gevolg bestaan. Reeds zijn twee schoolhouderessen daarbij benoemd, welke in de volgende maand zich naar Zwolle en Deventer zullen begeven, om de aldaar bestaande inrigting te zien.

— Ingevolge de bepalingen der wet van 28 Augustus 1835, houdende de middelen der inlandsche granen op de daarvoor bij de wet van den 29sten December 1835 (*Staatsblad* n°. 41), bepaalde regelmarkten, van den 20sten Februarij tot en met den 19den Maart ll., geweest, per mud, als volgt: tarwe *f* 6,90, rogge *f* 497½; boekweit *f* 4,72, gerst *f* 3,60, haver *f* 2,20½, ongepelde spelt *f* 2,49. Weshalve, volgens art. 1 der opgemelde wet, gedurende de maand April eerstkomende, de regten op den *invoer* van de onderstaande graansoorten zullen bedragen, per mud als volgt: tarwe en gepelde spelt *f* 1,50, rogge *f* 0,95, boekweit *f* 0,75, gerst en mout *f* 0,75, haver *f* 1,00 ongepelde spelt *f* 1,00.

— Er zijn hier te Lande Javasche couranten ontvangen, tot den 6den December. Daarin leest men, onder anderen, dat door Z. Exc. den gouverneur-generaal, ten gevolge eener provisioneele organisatie van het bestuur ter westkust van Sumatra, tot civiel en militair gouverneur benoemd is de kolonel *A. V. Michiels*, terwijl tot resident van Padang en Agent Baggies benoemd zijn: *A. J. Friesman*, thans [illegible] en de kapitein *C. P. C. Simmelink*, thans [illegible] in de Padangsche bovenlanden, zijnde deze tevens eervol ontslagen uit zijne betrekking als adjudant van den gouverneur-generaal; terwijl al verder de tegenwoordige resident van Padang, *M. Francis*, in verband daarmede en naar aanleiding zijner verzoeken, als zoodanig eervol is ontslagen; zijnde hij tevens tot secretaris, met rang van adsistent-resident bij den gouverneur ter westkust van Sumatra, benoemd *J. van der Linden*, secretaris bij den resident ter gemelde kust.

De belgische vertegenwoordigers zijn eergisteren, op een rapport van den heer *Zoude*, namens de commissie van de nijverheid, tot beslissing gekomen op de wijze van heffing der regten van de binnen gaande; bij eene stemming over de vraag, of de regten naar de waarde moesten geheven worden, verklaarden 34 stemmen zich daarvoor, en evenveel daartegen; het woordstel werd dien ten gevolge verworpen, en bleef het regt bij het gewigt gehandhaafd.

— De *Courrier de Calais* vermeldt dat de prins van Ligne de zending [illegible] bij de kroning der koningin *Victoria* te vertegenwoordigen, op eigene kosten, op zich genomen heeft.

Hetzelfde blad beweert dat in de volgende week twee wets-ontwerpen in de fransche kamer zullen aangeboden worden, het een betrekkelijk den spoorweg van Parijs naar Tours, waarvan de inschrijving reeds vol is; het ander voor den weg van Parijs naar België, waarvan de aandeelen verkrijgbaar zullen zijn bij de heer *Pould*, *Mallet*, *Oppenheim*, enz.

— De laatstleden zaturdag naar Londen vertrokken belgische kabinetskoerier *Delmotte* is gisteren morgen te Brussel met depeches voor het bureau van de buitenlandsche zaken teruggekomen.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (29 *Maart*) waren genoteerd: Belg. 101⅛; O. Met. 106⅛; Sp. Ardoin 19⅞,½; Nap. r. 93⅛; Rom. L. 100⅞; Certif. te Antwerpen 99⅞; Braz. 78½. — Wissel op Amst. en Rott. ⅛ pCt. pap.; ¼ pCt. kont. verl.

De londensche berigten over België gaan tot den 27sten en houden onder anderen, dat door lord *Eliot* dien avond in het huis der gemeenten andermaal eene motie omtrent de zaken van Spanje zou worden gedaan. De verwachting was eenigzins gespannen op dezen tegen het bestuur gerigten aanval, schoon men dezelve niet zoo gewigtig beschouwde als die onlangs tegen de koloniale staatkunde gerigt.

— In den *Globe* van den 26sten las men het volgende: » De ministers van de vijf mogendheden, die deel uitgemaakt hebben van de londensche conferentie betrekkelijk de Hollandsch-belgische kwestie, hebben tegenwoordig menigvuldige bijeenkomsten op het bureau van de buitenlandsche zaken."

— Uit New-York had men te Londen tijdingen tot den 31sten dezer, die weder ongunstig luidden omtrent de zaken van Kanada; de insurgenten verzamelden zich op de grenzen en namen weder in sterkte toe; zij waren er in geslaagd om eenige arsenalen van het gouvernement te plunderen en zich van wapenen te voorzien.

— Volgens berigten van New-Orleans had het Mexicaansch gouvernement eene vloot uitgezonden om de haven van Texas te blokeren.

— In tijdingen uit Chili wordt gemeld, dat het gouvernement aldaar weigerde het vredestraktaat met Chili te rafficeren, onder voorgeven, dat de contracterende partijen hunne bevoegdheid hadden overschreden; de generaal *Santa Cruz* had het bevel bekomen om de vijandelijkheden te hervatten.

— Ter londensche beurs van den 27sten Maart waren genoteerd: 3 gecons. 93¼; Ned. 2 pCt. 54½,¾; Imdem 5 pCt. 102¾,⅞; Sp. 21½,¾; Portugal. 20½; Braz. 78¾,79¼.

BELANGEN DER DYNASTIE EN DIE DER NATIE.

Wij weten, zoo uit de gehoudene beraadslagingen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, als uit de redevoering van Zijne Exc. den Minister van Financien, dat er eenen belangrijken stap gedaan is door de Regering tot beëindiging onzer geschillen met België. Wij weten, dat buitenlands de tijding van dien gewigtigen stap algemeen genoegen en vertrouwen gewekt heeft; wij weten meer bijzonder, dat de handelingen der Regering vooral inhielden (zoo als eenige leden der Staten-Generaal zich uitdrukten) » eene opoffering der Dynastieke regten en belangen aan die der Natie." Niet zonder grond is die zegswijze opgenomen door den minister, als hebbende hij de belangen der Dynastie en der Natie steeds dezelfde gemeend te zijn; de uitdrukking toch door enkele vertegenwoordigers gebezigd, moge in zoo verre juist zijn, dat het regerend stamhuis van Oranje geen eigenlijke Landsheer, dat is eigenaar van den grond als Souverein is, en dat de regten van den Staat niet opgelost worden in die van het koninklijk huisgezin; die verklaring, zoo als zij gedaan werd, is onjuist, wanneer men deze als in strijd met gene gelieft voor te dragen. Ja, het verdient herdacht, dankbaar en met waarheidszin herdacht te worden, hoe de Souvereine Vorst bij *besluit van 6. December* 1813 *No. 7*, de souvereiniteit over deze landen aanvaardende, verklaarde, dat de opdragt dier magt en waardigheid, Hem en zijne kinderen en nakomelingen naauwer dan ooit aan het lot dezer gewesten verbonden had." En als wij den aanhef van 's vorsten proclamatie tot aanmoediging der vrijwillige wapening van 6. December 1813 herlezen; als wij den Souvereinen Vorst dus hooren spreken: » Gij hebt mij geroepen Landsvoogd, om de door U zoo roemrijk begonnen taak te volvoeren. Ik heb de handhaving der onafhankelijkheid, welke Uw moed hersteld heeft, op mij genomen en zoo eens bijove ik het U, *geene moeite*, *geene zorg*, *eene overgave van mij te moer zijn*, om U te toonen, hoezeer ik het volk bemin, van welks hulde ik zulke roerende blijken ontvangen heb, en nog dagelijks ontvang." zouden wij, na dus de taal onzes regeerenden konings hernaauwd te hebben, niet met de hand op het hart moeten verklaren, dat Hij die belofte getrouwelijk is nagekomen? *Als wij herdenken*, hoe ter gelegenheid van de aanneming der grondwet van 1815, de koning zeide: » en allen zullen deelen in de overtuiging, *dat het Nationaal geluk, waarvan de grondslagen gelegd zijn, niet anders kan worden volvoerd of bevestigd dan door de onderlinge welwillendheid, en een onwrikbaar vertrouwen, op hen, die het volk, die hun allen gelijkelijk genegen is*, en die zich gelukkig rekenen zullen te kunnen zijn een vader des vaderlands, wanneer wij dan in de wapenkreet van 5. October 1830 niet maar alleen, maar in de wijze en verlichte regering des konings, niet alleen de bevestiging, erlangen, al is het ook dat in sommige plaatsen, van opvatting of bestuur, wij eene andere wijze van uitoefening mogten hebben? Men verwijt aan de Regering, als of zij jaren lang hoodig heeft gelaat, om tot zulken heilzamen stap, als die der aanneming

der XXIV artikelen te komen; men zou nogtans onbillijk zijn, indien men alles op rekening der regering wilde schuiven, terwijl de tijdsomstandigheden schier alles gedaan hebben. Toen de koning in 1815 de grondwet bezwoer, beloofde hij plegtig te zullen waken voor de onschendbaarheid des grondgebieds; daarvoor heeft hij in 1830 zijne koninklijke zonen bloot gegeven; de Regering trad toe tot een scheidingstraktaat; na de opgedrongene XVIII en XXIV artikelen, bood zij nog in 1832 een nieuw ontwerp van scheiding aan. Werden daarbij niet evenzeer als bij de onderteekening der XXIV artikelen, de belangen der Dynastie gekrenkt? Maar het is niet slechts sedert deze dagen, dat de koning de belangen van zijne Dynastie heeft ten offer gebragt aan de belangen der Natie. Schoon koning der Nederlanden, en vóór nog alle uitzigt op bemiddeling verdwenen was, vonden wij sedert 1830 de inkomsten der kroon met negen ton gouds verminderd; de wetgeving voor geheel het koningrijk vastgesteld, aan eene herziening in het belang van het oude vaderland onderworpen; deze vestingen hersteld, bebouwd of versterkt, en nieuwe bronnen van welvaart voor het getrouwe volk uitgedacht; dit bewijzen de in Oost- en West-Indie geregelde administratie; de daarstelling der O.-I. schuld, de voorgeslagen spoorweg, het Haarlemmeer ten droogmaking, en die der zuidplas. — Dit zijn bewijzen dat de Regering geen onderscheid maakt tusschen de belangen der Dynastie en die der Natie, en inderdaad, als men de geschiedenis onpartijdig naslaat en betracht, dan zal men zich niet aan de overtuiging kunnen onttrekken, dat de belangen van Nederland en Oranje, tot beider welzijn, dezelfde zijn, en steeds dezelfde behooren te blijven.

De Cirkassiers.

Men heeft de *Cirkassiers* dikwijls voorgesteld als een wild en woest volk, slechts op roof en buit bedacht. Niets is echter onnauwkeuriger. De tegenwoordige gesteldheid van *Cirkassie* kan ons een denkbeeld geven van de beschaving van *Germanie* en van *Duitschland* onder de eerste koningen; zij stelt ons het beeld voor, van de leen- en ridder-aristocratie der middeneeuwen, het is de heldenaristocratie van het oude *Griekenland*. De constitutie is geheel lenroerig; de kastengeest bestaat er zoo streng als vroeger in vele Europesche landen. De natie bestaat uit onderscheidene klassen die zich nimmer vermengen: de vorsten, de adel, de vrijen, de lijfeigenen en de slaven; de lijfeigenen kunnen alleen tot de klasse der vrije mannen overgaan. In verkrijt van deze afscheidingen bestaat er eene groote vrijheid. De invloed van den vorst en van den edelman is er maar matig merkbaar; dezelve wordt naauwelijks gebruiken geregeld. Het getal der *Cirkassiers* in staat om de wapenen te dragen, bedraagt omtrent 500,000. Maar de onafhankelijke geest van allen en van den adel in het bijzonder, is de rede dat zij zich met eenparig en eendragtig tegen de russische magt verzetten. Die onafhankelijke geest en het wantrouwen dat hun eigen is, is in zonderheid in hunne woning en levenswijs op te merken. *Cirkassie* heeft gene steden, geene burgten noch een dorp. Bij den eersten opslag schijnt dit land vol houtgewas. Ieder *Cirkassier* op zich zelven willende leven, bouwt, namelijk op zekeren afstand van zijnen buurman, eene woning, die hij zorgt binnen de omgeving van eenige fraaije boomen, welke in dit land overvloedig voorkomen, op te trekken. De woning van den *Cirkassier* is van hout; het dak is van planken, met stroo overdekt. Een groote schoorsteen, eenige planken aan den muur voor het bergen van huisraad en gereedschap, eenige houten pennen om wapenen en kleedingstukken op te hangen, maken al het meubilement uit eener woning van de heden uit het volk. Een magazijn op hooge palen, een stal van vlegwerk of gevlochte horden stellen het overige der woning daar. De *Cirkassier* bebouwt den grond die zijne woning omgeeft om er graan en gierst op te zaaijen. Aan den rand laat hij eene rij boomen, om de noodige vochtigheid te helpen bevorderen; nog is dan ook schilderachtiger dat het gezegt van het bebouwd land. Een zeker getal soodanig verspreide woningen, allen van denzelfden vorst afhankelijk, of door één belang, of wel door de plaatselijke omstandigheden vereenigd, neemt een naam aan, welke gewoonlijk die is van het in de nabijheid stroomende water. De lijfeigene bebouwt het land van zijnen heer; maar zijn voornaamste pligt is, denzelfden te vergezellen en te verdedigen. De roem van den *Cirkassier* is gelegen in de terugkomst uit den strijd, beladen met buit en door gevangenen gevolgd. Bij de adellijken en de vorsten is het gebruik om aan hunne jonge kinderen aan vasallen te vertrouwen, die hen in hunne woningen opnemen en in alle lichaamsoefeningen ervaren maken. De *Cirkassier* is groot en fraai van gestalte; zijn gang is bevallig. Even als de Mahomedanen scheert hij zijne haren af, draagt een baard en knevel. Zijne kleeding bestaat enkel in den naauw gesloten broek en in den opperrok of jas der gewone oosterlingen, van de Ukraniers omzoomd. Deze kleeding ziet men ook nog heden ten dage op de gedenkstukken van *Kertsch*. De Cirkassische vrouw is te regt wegens haar schoonheid beroemd; haar haar is uitstekend fraai, hare regelmatige trekken doen aan de oude griekse vormen denken, zij verbergen haar gelaat niet voor het oog gelijk de andere Aziatische vrouwen. De *Cirkassier* draagt in zijne woning zijne wapenen af, hoe gering dezelve zijn tekens wanneer hij uitgaat, zijn dolk heeft hij echter altijd bij zich; hij draagt zijn geweer op den rug, in een ledigen oogenblik, opmerkbaar hangt aan zijne zijde. Al de zorg voor het huishouden laat hij aan de vrouwen over, zelfs behouwen deze den grond. De vrouw is in dit land meer de dienstmaagd dan de gezellin van den man. De *Cirkassier* koopt van den onderhoorigen meisje dat hij huwen wil, door de betaling van een zeker bruidschat in wapenen of in vee. Een ontdekte diefstal wordt enkel gestraft met de teruggave eener meervoudige waarde van het gestolene. In de rede eens door de koningin Tamar tot het Christendom gebragt vergaten bij deze godsdienstplegt met de gedenkzaamheid aan *Georgie*. Zij begraven hunne lijken in graven, gedekt uit eenige platte op den grond gelegde steenen, die door andere steenen overdekt worden; hun gewoon voedsel is eene pap of soep van gierst; bij plegtige gelegenheden voegen zij er een stuk gebraden vleesch bij.

Ter Amsterdamsche Beurs van gisteren (29 *Maart*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 54 13/16, ¾, 13/16; ditto 5 pCt. 101⅞, 15/16; Kansbill. 25 5/8, 11/16; Am. Syndik. 4½ pCt. 95⅝, ½; ditto 3½ pCt. 79½; Handelm. 184¾, ½; O. Indie 5 pCt. 99 15/16. rov.; Ardoins 85, ¾ 19 13/16, ⅝, 11/16; Coup. November 1837, 16½, 16; Passive 8⅝; Columb. 20⅜.

EXTRA ORDINAIRE VERKOOPING

MEUBILAIRE GOEDEREN,

PAARDEN EN RIJTUIGEN.

Op Woensdag den 4 April 1838, en volgende dagen, ter requisitie en ten Huize van den Wel-Edelen Heer F. TWISS, Wijnhandelaar in de Katerstraat te *Breda*, door den Griffier VAN DEN ENDEN aldaar, bestaande in eenen zeer aanzienlijken Inboedel: als, moderne Meubelen, Stoelen, Tafels, Canapés, Toilet-, Penant- en Speeltafels, Lusters, Lampen, Kroonen, Spiegels, diverse stellen Pendules met Ornementen, ook een aantal Schilderijen van goede Meesters, met rijk vergulde Lijsten, eene Pianoforte, Secretaires, Commodes, een zeer fraaije moderne Barometer, een uitmuntende Telescoop met koperen voetstuk, een zeer goede Draaimangel, Linnenpers, Kagchels en Vuurhaarden, een zeer goede Cuisinière, benevens een volledig ijzeren Inzet voor eene gemetselde Kookkagchel, Tuinbanken, eenige Stellingen van Vruchtboomen, voor Meubelmakers geschikt, eene groote Afbraak, als: Huistrappen, enz. enz. Daarenboven zullen worden verkocht, eene Barouchette, een open Wagentje voor een of twee Paarden, diverse Tuigen en Stal-Gereedschappen en hetgeen verder ten Verkoop zal worden voorgebragt.

De Rijtuigen zijn hoofdzaakelijk uit de hand te koop en zullen anders op den eersten dag der Verkooping des namiddags ten drie uren Publiek worden verkocht.

De voormelde Goederen zullen te bezigtigen zijn op Maandag en Dingsdag den 2. en 3. April van 10 tot 1 ure en van 3 tot 6 ure, terwijl op den eersten Kijkdag niemand zal worden toegelaten, dan voorzien zijnde van een Kaartje tot dat einde verkrijgbaar bij den Griffier VAN DEN ENDEN.

NB. De bij de Affiches ter Verkoop aangeboden PAARDEN, zijn inmiddels uit de hand verkocht.

Zegt het Voort.

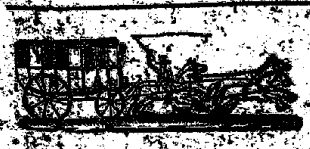

POSTWAGEN-ONDERNEMING.

NIEUWE DIENSTEN

VAN

BERGEN-OP-ZOOM naar BREDA,

en

BREDA naar HOLLAND.

De Ondergeteekende maakt aan het geëerde Publiek bekend, dat te beginnen met den 1sten April aanstaande, het vertrek dezer POSTWAGENS is bepaald als volgt:

Dagelijks, van *Bergen-op-Zoom*, des morgens ten zes uren, om te *Breda* aan te komen vóór het vertrek der Diligences op *Holland* en *'s Bosch*.

De tweede Dienst vertrekt mede dagelijks van *Bergen-op-Zoom*, des avonds ten vijf uren.

Van *Breda* zal de eerste Wagen vertrekken des morgens ten 6½ ure, [illegible] namiddags ten [illegible] ure, ten einde de Reizigers van *Holland* en *Breda* [illegible]

De Prijzen der plaatsen worden voor het vervolg bepaald op **ƒ 2,60** per Persoon.

DE KANTOREN ZIJN:

Te *Bergen-op-Zoom*, Hôtel *Het Hof van Holland*, bij de Erven DANN.
" *Woensel*, Hôtel *De Kroon*, bij den Heer WILLEMZ.
" *Ruijsendaal*, Hôtel *De Rosbum*, bij den Heer [illegible]
" *Etten*, Hôtel *De Zwaan*, bij den Heer M. [illegible]
" *Breda*, Hôtel *De Kroon*, bij den Heer [illegible]

Bergen-op-Zoom, den 25 Maart 1838.

De Ondernemer,

J. N. DANN.

BREDA bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.